

Костенко С. К.,
член Кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії прокурорів

УДК 343.12

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНСТИТУТІВ ПРОКУРОРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В РЕСПУБЛІЦІ БОЛГАРІЯ

На сьогодні у вітчизняній юриспруденції не сформувалася традиція дослідження соціально-правової природи інституту прокурорського самоврядування, що суттєво ускладнює формування цілісного уявлення про роль прокурорського самоврядування в забезпеченні незалежності прокурора та дотриманні високих стандартів професійної діяльності прокурорів, а також зумовлює необхідність вивчення генези та еволюції інституту прокурорського самоврядування в інших державах.

Мета статті полягає у тому, аби заповнити пробіли щодо емпіричних знань про організаційно-правові аспекти прокурорського самоврядування у такій країні – члені Європейського Союзу, як Болгарія. Досвід цієї країни є корисним, оскільки вона пройшла певний шлях реформування своєї правової системи від радянської до такої, яка відповідає критеріям, необхідним для здобуття членства в ЄС.

Конституція Болгарії безпосередньо відносить прокурорів до системи судової влади, що має своїм наслідком єдині принципи будови організаційної структури та вирішення кадрових питань у всій системі. Болгарська модель адміністрування судової влади базується на існуванні передбаченого Конституцією спеціалізованого, колегіального, постійно діючого органу – Вищої судової ради. Прокурорська колегія ради призначає, підвищує та понижує у посаді прокурорів, переміщує їх та звільняє; проводить періодичні атестації, накладає дисциплінарні стягнення; призначає та звільняє адміністративних керівників тощо. Колегія складається з одинадцяти членів, з яких п'ятьох обирають загальні збори прокурорів. Крім того, органи прокурорського самоврядування формують Комісію по атестації і конкурсах та Комісії про професійній етиці.

Констатовано, що процес реформування болгарської моделі адміністрування органів прокуратури триває у зв'язку з необхідністю її подальшої модернізації.

Ключові слова: Республіка Болгарія, судова влада, Вища судова рада, інститути прокурорського самоврядування.

Для юридичної науки, яка зверну- та насамперед до національного права, використання порівняльного право- знавства є особливо важливим, оскільки допомагає встановити, яким чином ви- рішується одна і та ж правова проблема в різних країнах, розширює обрії юри- дичних досліджень, дозволяє врахувати як позитивний, так і негативний закор- донний юридичний досвід¹.

Вивченню проблем, що стосують- ся діяльності інститутів прокурор- ського самоврядування в зарубіжних країнах, присвячено праці таких нау- ковців, як О.А. Банчук, О.О. Долгий, І.М. Козьяков, А.М. Мудров, Н.С. На- улік, С.В. Подкопаєв, О.С. Проневич, М.М. Слюсаревський. В той же час, слід погодитися з думкою О.С. Проне- вича, що станом на сьогодні у вітчиз- няній юриспруденції не сформувалася традиція дослідження соціально-право- вої природи інституту прокурорського самоврядування, що суттєво ускладнює формування цілісного уявлення про роль прокурорського самоврядування в забезпеченні незалежності прокурора та дотриманні високих стандартів про- фесійної діяльності прокурорів, а також зумовлює необхідність вивчення генези та еволюції інституту прокурорського самоврядування в інших державах².

Найвні досить ґрунтовні досліджен- ня інститутів прокурорського самовря- дування Республіки Польща. Проводи- лися наукові пошуки щодо аналогічних інститутів у Франції, Італії, Молдові. В рамках проекту Ради Європи «Подаль- ша підтримка реформи кримінальної юстиції», що фінансується урядом Данії, здійснено порівняльне дослідження прокурорського самоврядування у дер-

жавах-членах Ради Європи – Албанії, Нідерландах, Румунії та Сербії³. Мета цієї статті полягає у тому, аби заповни- ти пробіли щодо емпіричних знань про організаційно-правові аспекти проку- рорського самоврядування у такій краї- ні – члені Європейського Союзу, як Бол- гарія. Досвід цієї країни тим більше для нас є корисним, оскільки вона пройшла певний шлях реформування своєї право- вої системи – від радянської до такої, яка відповідає критеріям, необхідним для здобуття членства в ЄС.

Отже, чинна Конституція Республі- ки Болгарія⁴, прийнята Сьомим Великим Народним зібранням в 1991 році, прого- лосила в країні розподіл державної вла- ди на законодавчу, виконавчу та судову.

Судова влада є незалежною. При виконанні своїх функцій судді, судові засідателі, прокурори та слідчі підкоря- ються тільки закону. Конституція Болга- рії безпосередньо відносить прокурорів та слідчих до системи судової влади, що має своїм наслідком єдині принципи бу- дови організаційної структури та вирі- шення кадрових питань у всій системі.

Головний прокурор здійснює нагляд за законністю та методичне керівництво діяльністю всіх прокурорів. Структура прокуратури відповідає структурі судів. У свою чергу, Національна слідча служ- ба підпорядкована прокуратурі, її дирек- тор є заступником головного прокурора (фактично ця служба є структурним під- розділом прокуратури).

Болгарська модель адмініструван- ня судової влади базується на існуванні передбаченого Конституцією спеціалізо- ваного, колегіального, постійно діючо- го органу – Вищої судової ради (далі – ВСР). Це так звана франко-італійська

¹ А Саидов, *Сравнительное правоведение (основные правовые системы современности): учебник* (Юристь 2003) 448.

² О Проневич, 'Інститут прокурорського самоврядування в Республіці Польща' (2014) 3(9) *Адміністративне право і процес* 41–50.

³ Л Стефан, І Печі, «Порівняльне дослідження прокурорського самоврядування у державах-членах Ради Європи». Підготовлене в рамках проекту Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції», що фінансується урядом Данії (Рада Європи 2018) 77.

⁴ «Конституция на Република България» від 13.07.1991 із змінами та доповненнями станом на 18.12.2015 <<http://www.parliament.bg/bg/const>> дата звернення 02.10.2018.

модель, яка з певними модифікаціями перейнята країнами Латинської Америки та Південно-Східної Європи.

Основною ціллю ВСР є охорона незалежності судової влади. Межею судової незалежності є лише вирішення кадрових та дисциплінарних питань для суддів, прокурорів та слідчих з боку ВСР. Головною функцією цього органу є представництво судової влади, охорона та відстоювання її незалежності, вирішення організаційних питань в роботі судів, прокуратури та слідчих органів, в тому числі щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

Діяльність ВСР започатковано в Болгарії ще в 1910 році, проте визначальну роль у судовій гілці влади країни вона відіграє все більше у міру того, як країна інтегрується до Європейського правового простору та вносить відповідні зміни до свого законодавства, з яких важливі зміни щодо утвердження незалежності судової влади пов'язані з конституційними правками 2015 року та приведенням у відповідність до цих правок Закону про судову владу¹ – органічного законодавчого акту, яким визначаються устрій та принципи діяльності органів судової системи, їх взаємодія з іншими органами державної влади.

Конституційною новелою стало розділення кадрових повноважень ВСР відносно суддів, прокурорів та слідчих між суддівськими та прокурорськими колегіями відповідно, та наділення загального складу ВСР (пленуму) компетенцією з вирішення бюджетних питань, навчання кадрів та підвищення їх кваліфікації, управління нерухомим майном. Бланкетна конституційна норма щодо повноважень ВСР дає змогу подальшої концентрації у неї владних повноважень з адміністрування судової влади.

Необхідність так званого «розділення» ВСР тривалий час дискутувалася в болгарському професійному середовищі, підставою для чого були відповідні зауваження Венеціанської комісії.

Основний аргумент щодо самостійного (окремого) вирішення кадрових та дисциплінарних питань відносно суддів та прокурорів полягає в забезпеченні гарантій суддівської незалежності. Роль прокуратури в рамках судової влади є специфічною. Оскільки прокуратура виступає стороною у кримінальному процесі, в тому числі в його судовій фазі, зроблений висновок про необхідність відокремлення кадрових та дисциплінарних процедур щодо прокурорів від аналогічних у суддів. Такі висновки Венеціанської комісії є характерними для посттоталітарних країн, до яких відноситься і Болгарія, в яких з історичних та культурних міркувань прокуратура є нетипово сильною та мала в розпорядженні повноваження з контролю багатьох сфер суспільного життя.

Загальний склад ВСР становить 25 членів. Конституція встановлює дві категорії членів ВСР – «по праву» та «виборні». До перших відносяться Голови Верховного касаційного суду, Верховного адміністративного суду та головний прокурор.

У ВСР можуть бути обрані юристи з високими професійними та моральними якостями, які мають найменше 15-річний юридичний стаж. Мандат виборних членів ВСР становить п'ять років та не може бути поновлений два строки підряд. Вони працюють на постійній основі та за ними зберігається попереднє місце роботи. Члени ВСР «по праву» та «виборні» мають однакові повноваження, проте є різниця у порядку їх призначення. Ті посадові особи, які входять у ВСР «по праву», на відповідні посади призначаються Президентом за пропозицією ВСР на строк сім років без права повторного обрання. Президент не має права відмовити у призначенні при повторному направленні йому ВСР відповідної пропозиції.

Народне зібрання (парламент) обирає 11 членів ВСР двома третинами голосів народних представників, ще 11 членів обираються від органів судової

¹ «Закон за съдебната власт» від 07.08.2007 із змінами та доповненнями станом на 10.02.2017 <<https://pravatami.bg/zakoni/zakon-za-sadebnata-vlast>> дата звернення 02.10.2018.

влади. Квоти та порядок обрання членів ВСР конкретизуються в Законі про судову владу, відповідно до якого парламент обирає 6 членів ВСР до судової колегії та 5 – до прокурорської. Це можуть бути судді, прокурори, слідчі, адвокати, юрисконсульти, в тому числі у відставці та пенсіонери. Важливим аргументом проти твердження про те, що участь інших юристів, крім суддів, прокурорів та слідчих у складі ВСР, може поставити під загрозу незалежність судової влади, стало те, що з їх боку неможливий протиправний вплив на незалежних, беззмінних та безвідзивних суддів, прокурорів та слідчих, якими вони є за своїм правовим статусом у Болгарії.

Зі свого складу до судової колегії судді обирають 6 членів, прокурори та слідчі – до прокурорської колегії відповідно 4 та 1. Склад судової колегії становить 14 членів ВСР (до неї входять голови найвищих судів), прокурорської – 11 (до неї входить головний прокурор). Таким чином, при формуванні колегій ВСР дотриманий принцип, що більшість у них становлять відповідно судді та прокурори, які обрані своїми колегами.

У судовій колегії ВСР головує голова Верховного касаційного суду, в прокурорській – головний прокурор. У той же час, на засіданнях пленуму ВСР головує міністр правосуддя, проте він не бере участі в голосуванні. Взагалі для болгарської моделі характерна участь вказаного міністра у багатьох питаннях адміністрування судової системи, проте переважно така участь відіграє рекомендаційну або дорадчу роль, що дає певний зворотний зв'язок з урядом, який займає визначні позиції в політичному житті країни, оскільки Болгарія є парламентською республікою.

З огляду на викладене ВСР в Болгарії навряд чи можна вважати органом суддівського та прокурорського самоврядування в тому розумінні, в якому цей термін застосовується в нашій державі. За своїм правовим статусом у такого органу більше спільних ознак з таким органом суддівського врядування в Україні, як Вища

рада правосуддя. Слід зауважити, що термін «прокурорське самоврядування» нами вживається лише для зручності викладення матеріалу та з огляду, що для більшості національних правових систем не властивий поділ на органи прокурорського самоврядування та органи, які забезпечують діяльність прокуратури.

У Болгарії застосовується три форми прокурорського самоврядування. Перша – загальні збори прокурорів проводяться при обранні членів ВСР за квотою прокурорів. Такі вибори є прямими та відбуваються шляхом таємного голосування, що дає змогу більш транспарентного формування прокурорського представництва в ВСР (у Болгарії близько двох тисяч прокурорів та п'ятсот слідчих).

Загальні збори окремо прокурорів та слідчих скликає головний прокурор не раніше 8 місяців та не пізніше 6 до закінчення мандату ВСР або в 7-денний строк від дати дострокового припинення повноважень виборного члена ВСР. Якщо головний прокурор не скликає таких зборів у строки, передбачені Законом, то це робить міністр правосуддя. Правила проведення загальних зборів приймає пленум ВСР, а також затверджує форми протоколів та бюлетенів для голосування. Законом регламентований порядок складання й уточнення виборчих списків, до яких входять всі діючі прокурори і слідчі. Висунутись кандидатом у члени ВСР можуть не пізніше, ніж за 2 місяці до проведення зборів, прокурори та слідчі, які відповідають вимогам щодо стажу роботи.

Кандидати надають до ВСР у письмовій формі докладну автобіографію, мотиви висунення та своє бачення концепції роботи в ВСР, декларацію несумісності та про обставини, які можуть свідчити про приватний інтерес, майнове становище та походження коштів на придбання їх майна. Всі документи публікуються на офіційній веб-сторінці ВСР із дотриманням законодавства щодо захисту персональних даних. Рішення прокурорської колегії про невідповідність кандидата вимогам Закону може бути оскаржене в осо-

бливому порядку в ВСР, якою розглядається скарги організовується спеціально сформованою колегією суддів вищих судів.

Загальні збори проводяться в дві наступні суботи. В першу – обираються члени виборчої комісії та виборчих секцій (формуються по одній на 500 виборців) та заслуховуються кандидати (вони відповідають на питання, які їм може поставити будь-хто не пізніше, ніж за 14 днів до дати проведення зборів). Кворум становить більше половини від включених до списків прокурорів (слідчих). При відсутності кворуму збори відкладаються на годину пізніше, після чого проводяться незалежно від кількості присутніх. Збори є публічними та транслюються он-лайн на веб-сторінці ВСР, на всіх етапах можуть бути присутні спостерігачі. В другу суботу проводиться голосування. Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо проголосували більше половини включених до списків прокурорів та слідчих. Обраним вважається той кандидат, який отримав більше половини голосів осіб, котрі голосували. Голосування може проводитися в кілька турів у разі незаповнення квоти в прокурорській колегії ВСР. Воно відбувається за виборчими секціями (в певному розумінні – аналог дільничної виборчої комісії), члени яких встановлюють результати голосування у секції та передають їх у виборчу комісію, яка визначає переможців та оприлюднює результати виборів.

Прокурорська колегія ВСР має наступні повноваження щодо прокурорів та слідчих: призначення, підвищення й пониження у посаді, переміщення та звільнення; зберігання і ведення їх особових справ; проведення періодичних атестацій, у тому числі адміністративних керівників, вирішення питань про надбання та відновлення незмінності (такий статус надається після завершення 5-річного стажу роботи); накладення дисциплінарних стягнень у вигляді пониження або звільнення з посади, в тому числі адміністративної; призначення й звільнення адміністративних керівників,

зокрема директора Національної слідчої служби; вирішення питань щодо організації діяльності системи органів прокуратури та досудового слідства; внесення пропозиції пленуму ВСР про кількість та місцезнаходження прокуратур, визначення кількості службовців прокуратури (за пропозицією головного прокурора); організація конкурсів на вакантні посади прокурорів та слідчих; покладення на інспектора ВСР проведення перевірок, не передбачених річною програмою його діяльності; організація та координація роботи прокурорів і слідчих з міжнародно-правового співробітництва тощо.

Найбільш визначні питання (кадрові призначення та переміщення, накладення дисциплінарних стягнень і т.ін.) вирішуються прокурорською колегією більшістю в 6 голосів від її загального складу, інші питання – простою більшістю голосів від присутніх на засіданні членів. Голосування «утримався» не допускається, кворум становлять 6 членів. Засідання проводяться відкрито з он-лайн трансляцією, за винятком випадків обговорення питань про накладення дисциплінарних стягнень або інформації з обмеженим доступом. Всі рішення колегії мають бути належним чином вмотивовані. Відсутність мотивуючої частини рішення є самостійною підставою для його скасування. Оскарження рішень колегії здійснюється до Верховного адміністративного суду.

Роботі прокурорської колегії ВСР сприяють постійні Комісія з атестації та конкурсів та Комісія з професійної етики.

До складу комісій не мають права входити прокурори, які займають адміністративні посади. Комісія з атестації та конкурсів формується частково з членів прокурорської колегії, які призначаються пленумом ВСР. Інша її частина обирається з діючих прокурорів Верховної касаційної прокуратури та Верховної адміністративної прокуратури на загальних зборах прокурорів вказаних прокуратур, які можна вважати наступною формою прокурорського самоврядування. Мандат є однорічним.

Ця Комісія надає прокурорській колегії ВСР пропозиції про призначення, підвищення в посаді та звільнення прокурорів і слідчих, в тому числі тих, які займають адміністративні посади; проводить атестацію прокурорів та слідчих, зокрема адміністративних керівників (за винятком головного прокурора та його заступників).

Члени Комісії з професійної етики обираються загальними зборами прокурорів відповідного органу прокуратури (третя форма прокурорського самоврядування) на строк чотири роки та здійснюють допоміжну роботу для Комісії з атестації та конкурсів (вивчають інформацію та готують висновки щодо моральних якостей кандидатів, які беруть участь у конкурсах, отримують пропозиції по кандидатурах від майбутнього безпосереднього керівника).

Особливе місце серед органів ВСР посідає її Інспекція, яка складається з головного інспектора та 10 інспекторів, котрі обираються парламентом на строк 5 та 4 роки відповідно. Основною функцією Інспекції є перевірка діяльності органів судової влади без посягань на їх незалежність. Інспекція перевіряє адміністративну діяльність прокуратури, організацію руху прокурорських та слідчих справ, в тому числі вирішення справ у встановлені строки, аналізує й узагальнює прокурорсько-слідчу практику по завершених справах, проводить перевірки щодо несумісності та конфлікту інтересів, вчинення прокурорами та слідчими дій, які шкодять авторитету судової влади, а також щодо порушення їх незалежності.

Серед перевірок, які проводить Інспекція, мають суттєву специфіку перевірки заяв про порушення права на розгляд та вирішення справи у розумний строк, які регламентуються окремою главою Закону про судову владу, включену до нього в 2012 році. Цей правовий механізм створений як запобіжник численним зверненням громадян Болгарії до Європейського суду з прав людини, оскільки виплати відшкодування у разі

підтвердження порушення права особи на розгляд та вирішення її справи в розумні строки проводяться на підставі протоколу Інспекції, який направляється міністру правосуддя.

Інспекція є одним із чотирьох суб'єктів, які уповноважені внести пропозицію до прокурорської колегії ВСР про початок дисциплінарного провадження щодо прокурора. Таким же правом наділені безпосередній керівник прокурора, вищий керівник та міністр правосуддя. Дисциплінарне провадження відкривається в 7-денний строк від дати надходження відповідної пропозиції та системою випадкового розподілу справи визначаються три члена колегії, які здійснюватимуть провадження, один із яких є головуючим та доповідачем. Можливість відмови у відкритті провадження не передбачена.

Види дисциплінарних проступків сформульовані в Законі дуже широко – це систематичне недотримання строків, встановлених процесуальними законами; дія або бездіяльність, які невинновданно затягують провадження; дії або бездіяльність, які полягають у порушенні Кодексу етичної поведінки болгарських магістратів та шкодять авторитету судової влади; невиконання інших службових обов'язків.

На прокурора можуть бути накладені наступні види дисциплінарних стягнень: попередження, зниження основної трудової винагороди від 10 до 20 відсотків на строк від 6 місяців до року; пониження в посаді на строк від 6 місяців до року; звільнення з адміністративної посади; звільнення з посади прокурора. Всі види дисциплінарних стягнень накладаються колегією ВСР, за винятком попередження, яке можуть накладати керівники прокурора, проте такий наказ направляється до прокурорської колегії, яка має право з ним погодитись або скасувати, що може мати наслідком і накладення більш суворого стягнення. Строк для накладення стягнення – 6 місяців з дати виявлення, але не більше 3 років

з дати скоєння проступку. Строк здійснення дисциплінарного провадження – 3 місяці з можливістю його продовження до 6. У ході провадження дотримується принцип змагальності.

Члени колегії, які здійснювали дисциплінарне провадження, у разі, якщо більшість із них вважає, що прокурор підлягає дисциплінарній відповідальності, вносять на розгляд правомочному складу прокурорської колегії ВСР свої пропозиції щодо виду стягнення та передають всі зібрані докази. Прокурорська колегія має розглянути справу в 14-денний строк та може відхилити пропозицію, погодитися з нею, накладити більш суворе або м'яке стягнення. Оскаржити рішення колегії до Вищого адміністративного суду мають право як прокурор, на якого накладене стягнення, так і посадова особа, котра ініціювала дисциплінарне провадження. Таке оскарження не зупиняє виконання рішення колегії про накладення стягнення за винятком зупинення його дії за рішенням суду.

Прокурорською колегією ВСР у 2017 році розглянуто 34 провадження, по яких на 8 прокурорів накладені дисциплінарні стягнення¹.

16 лютого 2016 року Служба підтримки структурних реформ (орган ЄС) отримала прохання від міністра правосуддя та головного прокурора Болгарії щодо проведення незалежного аналізу структурної та функціональної моделі болгарської прокуратури, який проведений та складена відповідна доповідь². З цього документа випливає необхідність подальшого прогресу у реформах

болгарської прокуратури, зокрема, зменшення її централізованості та можливостей головного прокурора й інших прокурорів, які займають адміністративні посади, втручатись у конкретні справи, які ведуться прокурорами (хоча в Болгарії діє система випадкового розподілу справ між прокурорами); обмеження та конкретизація повноважень Інспекції ВСР, а також повноважень ВСР щодо прокурорської кар'єри; перегляд існуючих процедур атестації, які є формальними та не стимулюють прокурорів до самовдосконалення, тощо.

Слід відмітити, що перманентний процес реформування прокуратури та інших органів судової влади не є сам по собі ознакою незрілості правової системи держави, оскільки сучасне прискорення економічного прогресу відбувається на тлі революційних соціальних змін, що безперечно повинно мати своїм наслідком реакцію з боку держави у вигляді модернізації її інститутів. Так, у Франції, яка є родоначальницею як інституту прокуратури (1302 р.), так і інституту вищих судових рад (1883 р.), останні законодавчі зміни щодо статусу Вищої ради магістратури, в тому числі щодо процедури призначення прокурорів, внесені до законодавства в 2010 році³.

Отже, як вже наявний досвід роботи органів прокурорського самоврядування та Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів в Україні, так і зарубіжний досвід можна застосувати для подальшого удосконалення правового статусу вказаних органів, хоча вони створені нещодавно.

REFERENCE LIST

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

1. «Konstitucia na Republika Bulgaria» [Constitution of the Republic of Bulgaria]: of 13/07/1991 with amendments and additions as of 12/18/2015 <<http://www.parliament.bg/bg/const>> accessed 26/08/2018 (in Bulgarian).

¹ Публичен регистър на дисциплинарните производства по Закона за съдебната власт за 2017 г. <<http://www.vss.justice.bg/page/view/4531>> дата звернення 02.10.2018.

² Повний текст доповіді Служби підтримки структурних реформ <<https://trud.bg/вижте-целия-доклад-на-европрокурорит/>> дата звернення 26.08.2018.

³ Вища рада магістратури Франції <http://www.vru.gov.ua/add_text/20> дата звернення 02.10.2018.

2. «Zakon za sudebnata vlast» [The law for the authorities sdebnata]: of 07/08/2007 with amendments and additions as of 10/02/2017 <<https://pravatami.bg/zakoni/zakon-za-sadebnata-vlast>. Дата звернення 22.08.2018> accessed 26/08/2018 (in Bulgarian).
3. Publichen registr na disciplinarnite proizvodstva po Zakona za sudebnata vlast za 2017 g. [Public Register of Disciplinary Proceedings under the Law on the Judiciary 2017] <<http://www.vss.justice.bg/page/view/4531>> accessed 02.10.2018 (in Bulgarian).

BIBLIOGRAPHY

AUTHORED BOOK

1. Saidov A H, *Sravnitelnoe pravovedenie (osnovnye pravovye sistemy sovremennosti)* [Comparative jurisprudence (the main legal systems of our time)] (2003) 448 (in Russian).

ARTICLES

1. Pronevych O S, 'Institut prokurorskogo samovryaduvannya v Respublici Polscha' [Institute of public prosecutor's self-government in Poland] (2014) 3(9) *Administrativne pravo i proces* 41–50 (in Ukrainian).
2. Ștefan L, Peci I, 'Porivnyalne doslidzhennya prokurorskogo samovryaduvannya u derzhavah-chlenah Rady Evropy' [Comparative study of prosecutor's self-government in the member states of the Council of Europe. Prepared within the framework of the Council of Europe project «Support to Criminal Justice Reform» funded by the Government of Denmark] (2018) 77 (in Ukrainian).
3. Full text of the report of the Service for the Support of Structural Reforms <<https://trud.bg/вижте-целия-доклад-на-европрокурорит/>> accessed 02.10.2018 (in Bulgarian).
4. Vyscha rada magistratury Francii [*Superior Council of the Magistracy of France*] <http://www.vru.gov.ua/add_text/20> accessed 02.10.2018 (in Ukrainian).

Kostenko S., Organizational and legal description of the institutes of public prosecutor's self-government in the Republic of Bulgaria

To date in the domestic jurisprudence there is no any tradition formed of research of social and legal nature of the institute of public prosecutor's self-government. It considerably complicates the formation of integrated understanding of the role of the public prosecutor's self-government in the ensuring of the public prosecutor's independence and meeting the high standards of the public prosecutor's professional activity. It also determines the necessity of the examination of the genesis and the evolution of the institute of public prosecutor's self-government in the other countries.

The purpose of this article is to fill up the empiric knowledge's gap on organizational and legal aspects of public prosecutor's self-government in such European Union country as Bulgaria. The experience of this country is interesting to explore because Bulgaria has undergone through the reformation of its legal system from soviet type to the legal system meeting the criteria requisite for the members of EU.

According to the Constitution of Bulgaria the public prosecutors form part of the judicial system. It means that the principles of the organizational structure formation and human resource, personnel issues' approach are unique in the system. In Bulgarian model of judiciary's administration there is a specialized, collective, continuing body, stipulated by the Constitution – The Supreme Judicial Council. The Prosecutors' College of the Council appoints, promotes and demotes the public prosecutors, transfers them from one post to another, dismisses them; evaluates their professional activity, imposes disciplinary sanctions; appoints and dismisses the administrative managers etc. The College consists of eleven members, five of them are elected by General public prosecutor's Assembly. Moreover, the public prosecutor's self-government bodies form the Attestation and Competition Commission and Commission on Professional Ethics.

It is noted that the reformation of the Bulgarian model of prosecutor's bodies' administration is still under its way due to the necessity of its further modernization.

Keywords: *The Republic of Bulgaria, judicial authority, Supreme Judicial Council, institutes of public prosecutor's self-government.*

Стаття надійшла до редакції журналу 02.10.2018 р.